

Љубо МАЧИЋ

ПОРЕСКИ СПИСИ ЗА ВРИЈЕМЕ ФРАНЦУСКЕ ВЛАДАВИНЕ – ХЕРЦЕГ НОВИ И ТОПЛА –

Кључне ријечи: француска управа у Боки, Херцег Нови, Топла, порез на куће, кућевласници.

За вријеме француске владавине у Боки (1807-1813) формирана су три среза: которски, херцегновски и будвански. Формиран је и порески уред, а његово дјеловање је било под најстрожом контролом краљевске делегације у Котору. Уведен је порез на куће (кућарина) за сва насељена мјеста у Боки. Да би порез био што правилније одмјерен прво је извршена комисијска процјена вриједности сваке куће, а након тога и висина пореза. С обзиром на чињеницу да је интерес власти био да се прикупи што више средстава треба вјеровати да је попис кућа и њихових власника био врло прецизан, а за нас је то сада врло важна чињеница, јер тако долазимо до имена тадашњих кућевласника. У Историјском архиву у Котору се налазе такви списи за читаву Боку, па према томе и за херцегновско подручје. Фонд носи назив: Порески списи за вријеме француске владавине 1808-1813. (скраћено-ПОФ). Под ознаком: ПОФ- I, од бр. 28-50, пописана су сва мјеста херцегновског подручја, и то: Херцег Нови (35 кућа), Жлијеби (19), Мокрине (100), Јошица (38), Топла (75), Сасовићи (45), Бијела (135), Поди (99), Камено (62), Баошић (91), Ластва Доња (25), Кути (95), Ратишевина (13), Мојдеж (65), Мељине (37), Крушевице (68), Кумбор (60), Ђеновићи (50), Требесин (25), Село Св. Стефан-Villa di S. Stefano (5), Ђурићи (22), село Лестово-Villa di Lestovo (4).

Подаци су заведени у табелама које садрже сљедеће колоне: редни број, име и презиме кућевласника, вриједност куће изражена у фиоринима, висина пореза изражена у лирама (Lire Venete) и напомена. На већини докумената је дио табеле са називима колоне уништен потпуно или дјелимично, што се може уочити на приложеним документима. Напомињемо да су пописи највећим дијелом из 1808. године, што се може видјети у заглављу табела за нека мјеста у Боки.

Припремајући овај рад сматрао сам да ће бити врло интересно становницима херцеговске Општине да добију конкретне податке о свом граду, или о свом селу, јер се ради о именима становника тих насеља од прије 200 година. Имајући то на уму, овом приликом дајемо табеларни преглед за Херцег Нови и Топлу, прво комплетан оригинални документ на италијанском, а затим имена кућевласника на српском језику.

	Сума	Укупно
1. <i>Juanne, Stratelli Istas</i>	150.	5 13.
2. <i>Antonio Daffich</i>	200.	7 10.
3. <i>Co. Giorgio Tuminich</i>	1800.	60.
4. <i>Stefano Guzmanich</i>	1320.	49 3.
5. <i>Co. Vincenzo, Stratelli Tomnich</i>	1700.	63 15.
6. <i>Co. Luigi Surcich</i>	500.	18 15.
7. <i>Achimed, e Nijoti Abramnich</i>	300.	11 5.
8. <i>Andrea, Stratelli Guerra</i>	750.	28 5.
9. <i>Maneto Xigis, Dighis Feta</i>	200.	7 10.
10. <i>Agostin, Stratelli Xigis</i>	1100.	47 5.
11. <i>Juanne, Stratelli Valery</i>	1350.	50 10 10.
12. <i>Alejandro Foracuchi</i>	1200.	45.
13. <i>Co. Annibale, Stratelli Surcich</i>	300.	11 5.
14. <i>Spis. Gupich</i>	800.	22 10.
15. <i>Pietro, e Stratelli Fontana</i>	800.	18 15.
16. <i>Nicolo Spadich</i>	800.	22 10.
17. <i>San. Battista, e Nijoti Mirgini</i>	800.	22 10.
18. <i>Panxo Pavenich</i>	200.	7 10.
19. <i>Co. Cristofon Ivanovich</i>	300.	11 5.
20. <i>Nicolo Rarovich</i>	200.	7 10.
	13660.	512 8 10.

	ipote	13 6 60	5 12	8 11
21. Filip, akatice mardli	500.		12.	10.
22. Go Dimitrio, Fratelli Miranich	1100.		41.	5.
23. D. Frd: Kujic, u. V. Jovic	500.		30.	
24. Paval Kujic	300.		11.	5.
25. Matko, Fratello Legovic	500.		18.	15.
26. Marieta Bellato	200.		3.	15.
27. Quanne Barbetta	400.		15.	
28. Maria Juncovich	150.		5.	13.
29. Quanne Mandin	150.		5.	13.
30. Battolo Ciprina	100.		3.	15.
31. Pietro Felich	200.		7.	10.
32. Mudi Miconich	80.		12.	5.
33. Luca Jupich	300.		15.	5.
34. Stefano Jupovich, Fratelli Valsey	80.		12.	5.
35. Gato Radovich	200.		7.	10.
		13 6 60	700	10 11 15

ИМЕНА КУЋЕВЛАСНИКА - ХЕРЦЕГ НОВИ¹

1. Иван и браћа Серта
2. Антонио Бафић
3. конте Ђорђе Вуиновић
4. Стефан Зупковић
5. конте Вићенцо и браћа Ивановић
6. конте Луиђи Буровић
7. Аћим (Јоаким) и унуци (синовци) Абрамовић
8. Андрија и браћа Гвера или Гуера
9. Маријета Ређо (Regio) и ћерка Бета
10. Агостин и брат Ређо
11. Иван и браћа Валери
12. Александар Горакућа
13. конте Ханибал и браћа Буровић
14. Шпиро Грусић (Грушић)
15. Петар и браћа Фонтана
16. Никола Шпадић
17. Јован Батиста и унук / синовац Мингони
18. Панто Павковић
19. конте Крсто Ивановић
20. Никола Царевић
21. Филип Абеатичи Мароли
22. конте Димитрије и браћа Мирковић
23. Господин Јован Ређо и унук / синовац
24. Надал Ређо
25. Матија и брат Лазовић
26. Маријета Белото
27. Иван Барбета
28. Марија Ђунчевић (Јунчевић)
29. Иван Мандин
30. Бартоло Косина (Козина)
31. Петар Вулић
32. Никола Миоковић
33. Лука Грусић
34. Стефан Зупковић и браћа Валери
35. Коста Радовић

¹ ИАК, ПОФ -I -28

Као што се види вриједност кућа се кретала од 60 (само двије куће) па до 1.700 фиорина, с тим што је било највише оних од 150 – 500 фиорина.

Што се тиче презимена становника Херцег Новог, напомињемо да нам је нека од њих било тешко одгонетнути, као нпр. под р. бројем 8 – Guezza, р. бројем 14 – Grus(p)ich, и р. бројем 28 – Giunsevich, а тих презимена касније нема у антропогеографској студији „Бока“ од С. Накићеновића (Београд, 1913.). Такође, треба напоменути да се уз неке кућевласнике наводе „nipoti“ што на италијанском језику означава и унуке и дјецу од брата, односно сестре, па је у табели назначена и та могућност.

У сљедећој табели дат је преглед података за Топлу, која је тада имала 75 кућа.

У погледу вриједности кућа види се да је било 9 кућа вриједности од 20-30 фиорина, а највише оних чија је вриједност била од 100-500 фиорина. Треба истаћи и то да је кућа Николе Царевића процијењена на 3.400, а кућа Трифона Бронзе на 2.500 фиорина.

Мање позната презимена под р. бројевима: 36, 39, 44, 54, 61 и 63, протумачили смо као што је наведено у датом списку, а која, такође, нијесмо пронашли у каснијем раду С. Накићеновића.

	1791	1792
1. Lino Stanich	100	3:15
2. Giovanni Vucelovich	50	1:17:6
3. Marco Pajencovich	1200	48
4. Alessandro Kainovich	700	26:5
5. Alessandro Melafinovich	300	11:5
6. Giorgio Canajotti	300	11:5
7. Lazar Ducevich	250	9:7:6
8. Marco e Fratelli Comnenovich	600	22:10
9. Marco Dajev	60	2:5
10. Tommaso Sotcorovich	200	7:10
11. Demetrio Danilovich	200	7:10
12. Giorgio Danilovich	300	11:5
13. Giorgio Stanich	90	3:7:6
14. Angelina di Mattio Miss	50	1:17:6
15. Giovanni Orsovich	100	3:15
16. Spasoe Dragomanovich	400	15
17. Cristofolo Cesarevich	400	15
18. Andrea Ducevich	20	3
19. Nicolo Barovich	3400	127:10
20. Giorgio Nibichievich	770	28:17:6
21. Luigi Durovich	730	28:2:6
22. Andrea Bodello	100	3:15
23. Antonio Slav	60	2:5
24. Franco Miletovich	50	1:17:6
	10520	397:2:6

	Scudi	Denari
25. Somma ingrossata	10510	394:7:6
26. Pietro Sale	100	3:15
27. Vaso, e fratelli Androvich	600	22:18
28. Sordani, e Fratelli Micovitch	1200	48
29. Co. Annibale, e Fratelli Juravich	100	3:15
30. Nicolo Petrovich	400	15
31. Co. Giorgio Vukovitch	500	18:15
32. Tommaso Jovanovitch	550	20:12:6
33. Antonio, e Fratelli Jovanovitch & Co.	300	11:5
34. Filippo (Dioniz)	2500	93:15
35. Luca Bexov	200	7:10
36. Andrea Corner	200	7:10
37. Tommaso e Fratelli Suvovitch	200	7:10
38. Stefano Zucovitch	150	5:12:6
39. Elia Zucovitch	200	7:10
40. Cristofolo Panzuc	100	3:15
41. Mattia Therogross	150	5:12:6
42. Luca Zucovitch g. Mattia	150	5:12:6
43. Stefano Bionovitch	100	3:15
44. Giovanni e Pietro Bionovitch fratelli	600	22:10
45. Gio. Salleri, e Figliate Bionovitch	50	1:17:5
46. Gio. Bionovitch	50	1:17:5
47. Pasquale, e Domenico fratelli Zatta	500	18:15
48. Gio. Jovanovitch	25	18:7
	19435	728:16:2

	Libri	to in Lire Venet. Leg.
<i>Summa riportata</i>	19435	725:16:3
48. <i>Padre fratelli Ballanich</i>	250	9:7:0
49. <i>Giovanni Dieladinovich</i>	500	18:15
50. <i>Antonio Luchetich</i>	800	30
51. <i>Ugo Vuchiaroo</i>	25	18:9
52. <i>Famiglia Luplov</i>	25	18:9
53. <i>Nicolo Abramovich</i>	180	6:15
54. <i>Simone Abramovich</i>	180	6:15
55. <i>Nicolo Xifrovich</i>	450	16:17:0
56. <i>Pietro Doghich</i>	200	7:10
57. <i>Alessandro Ballanich</i>	200	7:10
58. <i>Nicolo Giarovich</i>	150	5:12:0
59. <i>Giovanni Viminovich</i>	400	15
60. <i>Gabriel Gfuch</i>	350	13:2:6
61. <i>Nicolo Selianich</i>	25	18:9
62. <i>Pietro Milladinovich</i>	125	4:13:9
63. <i>Giorgio Zuehich</i>	120	4:10
64. <i>Giorgio Lunich</i>	25	18:9
65. <i>Simon Kovach</i>	200	7:10
66. <i>Elia Ristovich</i>	100	3:15
67. <i>Nicolo Ristovich</i>	25	18:9
68. <i>Alessandro Ristovich</i>	25	18:9
69. <i>Luzini Demanovich</i>	100	3:15
	23890	895:17:0

	Summa	to in Lire Venet.
Summa riportata	23890	595:17:6
70. Lavin Xenich.	30	1:2:6
71. Eredi Slavovich.	50	1:17:6
72. Demetris Dacovich.	30	1:2:6
73. Fraternali Cervernich.	300	11:5
74. Filippo Nillofinovich.	400	15:
75. Marco, e Fratelli Xiroovich.	60	2:5
Summa totale.	24760	925:15

ИМЕНА КУЋЕВЛАСНИКА - ТОПЛА²

1. Симо Станић
2. Јован Вукајловић
3. Марко Рађенковић
4. Александар Воиновић
5. Александар Милашиновић
6. Ђорђе Панајоти
7. Лазар Дуковић
8. Марко и браћа Комненовић
9. Марко Дајов
10. Томо Гојковић
11. Димитрије Даниловић
12. Ђорђе Даниловић
13. Ђорђе Марић
14. Ангелина пок. Матије Миова
15. Јован Бошковић
16. Спасоје Драгомановић
17. Крсто Кезевић
18. Андрија Бошковић
19. Никола Царевић
20. Ђорђе Никићијевић
21. конте Луиђи Буровић
22. Андрија Бодело
23. Антонио Влаов (ић)
24. Станко Милетић
25. Петар Лале
26. Вуко и браћа Андровић
27. Тодор и браћа Мирковић
28. конте Ханибал и браћа Буровић
29. Јефто Петровић
30. конте Ђорђе Вуиновић
31. Томо Каменаровић
32. Антонио и браћа Луке Царевић
33. Трифун Бронза

² ИАК, ПОФ-1-32

34. Лука Божов
35. Андрија Корнер
36. Томо и браћа Јосиовић
37. Стефан Зупковић
38. Илија Пећарић
29. Крсто Ранзул
40. Матија Гргуров
41. Лука Царевећ пок. Матије
42. Стефан Бошковић
43. Иван и Петар Бошковић браћа
44. Јован Батиста и синовац Мингони
45. Јово Станојевић
46. Пасквал и Доминик браћа Зата
47. Ђеса (Giesa) Радовани
48. Раде и браћа Баларић
49. Јован Бјеладиновић
50. Антонио Лакетић
51. Мијо Вучуров
52. фамилија Зуплов
53. Никола Абрамовић
54. Јоаким (Gioachin) Абрамовић
55. Никола Живковић
56. Петар Богић
57. Александар Баларић
58. Никола Ђуровић
59. Јован Вујиновић
60. Гаврило Косић
61. Никола Сељанић
62. Петар Миладиновић
63. Ђорђе Жуелић
64. Ђорђе Кунић
65. Симон Ковач
66. Илија Пистовић
67. Никола Пистовић
68. Александар Пистовић

69. Цугини Бркановић
70. Сава Ланцић
71. Ереди Славиевић
72. Димитрије Дуковић
73. Братство Чепернић
74. Филип Милашиновић
75. Марко и браћа Живковић